

ved Mødets Begyndelse anmeldte Lovforslag.

Forsvarsministeren (Klaus Berntsen):

Det Lovforslag, som jeg herved skal have den Ære at fremsætte for det høje Ting, gaar ud paa at fastsætte Bestemmelser om, hvorledes man rettelig maa anvende de i den ophævede *Lov om Københavns Væbning af 28. Maj 1870 § 13 omhandlede Fonds m. m.* Det har været Genstand for mange Undersøgelser og Forhandlinger, og navnlig Forhandlinger mellem Krigsministeriet og Københavns Kommune, om, hvem der har Ret til de Midler, som er opsparede gennem Tiderne, og som nu skal fordeles, efter at Københavns Væbning er nedlagt i Henhold til Hærloven af 30. September 1909.

Det vil sikkert være i ærede Medlemmers Erindring, at i det forrige Aarhundrede bestod der i de fleste danske Købstæder en saakaldet Borgervæbning, der hidrørte fra, at Købstæderne fra ældre Tid havde en Forpligtelse til at lade et vist Antal Borgere vaabenøve for at bidrage, naar Nødvendigheden kaldte, til Ordenens Opretholdelse og Byens Forsvar. Men alle disse forskellige Borgervæbningskorps er ophævede ved den senere Lovgivning. Københavns Væbning i gammel Forstand bestod indtil 1870. Der var ved Siden af den oprindelig københavnske Borgervæbning et saakaldet Livjægerkorps samt Kongens Livkorps, der bestod af Studenter, men disse forskellige Korps' Midler blev slaaet sammen ved Lov af 28. Maj 1870. Der blev derefter oprettet den Københavns Væbning, som vi, der har befattet os med Lovgivningen i de senere Aar, har kendt. Denne Københavns Væbning var jo blevet forvandlet til en Slags Forstærkningsbataillon, den bestod af to Batailloner Fodfolk og to Kompagnier Artilleri, og den bestod som et saadant Forstærkningskorps indtil Hærloven af 1909.

For at komme til Klarhed over, hvorledes de Midler, som har tilhørt Københavns Væbning, maatte anvendes, og hvem der havde Ret til dem, har det været nødvendigt at søge tilbage til Oprindelsen til disse forskellige Korps, der har forandret sig gennem Tiderne. Oprindelsen til de her omhandlede Midler findes i Plakaten af 11. Februar 1803, der fastsætter Regler for den københavnske borgerlig-militære Indretning, og hvori det blev bestemt, at til Bestridelse af Udgifterne ved Borgervæbningen i København skulde der aarlig anvendes 12,000 Rigsdaler af Staden Kø-

benhavns Grundtakst. Tillige skulde i Borgervæbningens Fond indgaa de Beløb, som i Henhold til Kancelliets Bestemmelse blev betalt for Frikøbelse for Tjeneste i Væbningen af Borgere, hvis borgerlig-militære Tjenestepligt maatte anses for at være mere byrdefuld for dem end for andre. Saadanne Frikøbelsers betaltes i Almindelighed med 50—500 Rigsdaler. Endvidere indbetaltes i Borgervæbningsfonden de Mulκτη, der idømtes for Forseelser og Forsømmelser i Tjenesten i denne Borgervæbning. I Reglementet for Københavns Borgervæbning af 1. Juni 1808 gav den enevældige Konge Tilsagn om at ville tilskyde af Statskassen, naar det behøvedes, et lige saa stort Beløb som det, der var lignet paa Københavns Borgere efter Grundtaksten, og det viste sig, at i det Aar blev der udbetalt af Statskassen til Københavns Væbning 11,360 Rigsdaler, i enkelte Aar lidt mere, i andre Aar lidt mindre. Ved et Tillæg til dette Reglement af 25. November 1825 bestemtes det, at Kendelsen for Fritagelse for at gøre Tjeneste i Væbningen skulde forhøjes til 100—900 Rdlr., og ved Plakat af 18. April 1843 blev det fastslaaet, at de Bidrag, som Underofficerer og Borgere ved deres Indtrædelse i Borgervæbningen selv havde været pligtige til at betale, fremtidig skulde bortfalde.

Denne Plakat gav senere Anledning til en Strid om Ejendomsretten til de Midler, der var opsparet i de forløbne Aar, mellem Staten og Københavns Kommune, idet Københavns Borgerrepræsentation forlangte, at de Penge skulde indgaa i Staden Københavns Hovedkasse. Men Kancelliet og Magistratens Flertal hævdede, at Væbningen ikke blot var en kommunal Institution, men ogsaa en Statsinstitution, idet Staten gennem Kongens Kasse eller Statens Kasse havde tilskudt i Regelen et lige saa stort Beløb som det, der var betalt af Københavns Kommunes Kasse. Det blev derfor fastslaaet, at Væbningens Fond skulde bevares som særskilt Fond, og at dens Midler ikke kunde forbruges uden Kongens Samtykke.

Fra 1843 til 1870 har Borgervæbningens rentebærende Fond været holdt særskilt fra Væbningens øvrige Midler og er stadig vokset dels ved Indbetaling af Frikøbelsessummer og dels ved paaløbende Renter.

Livjægerkorpsset blev stiftet 1801, men til dette Korps har Københavns Kommune aldrig ydet noget Bidrag. Ved Lov af 28. Maj 1870 § 13 bestemtes det, at Borgervæbningens rentebærende Fond og